

IF4TM

Извештај мапирања на Универзитету Метрополитан

Project Acronym:	IF4TM
Project full title:	Institutional framework for development of the third mission of universities in Serbia
Project No:	561655-EPP-1-2015-1-RS-EPPKA2-CBHE-SP
Funding Scheme:	ERASMUS+
Coordinator:	UKG – University of Kragujevac
Project start date:	October 15, 2015
Project duration:	36 months

Abstract	The results of the mapping of CE and LLL activities within the Act4.4
----------	---

КОНТРОЛНИ ЛИСТ ДОКУМЕНТА

Title of Document:	Report on mapping of CE activities - BMU
Work Package:	WP4 – Defining integrative university approach in continuing education dimension
Last version date:	30/06/2017
Status :	Final
Document Version:	v.02
File Name	Report on mapping of CE activities - BMU.docx
Number of Pages	26
Dissemination Level	Public

ВЕРЗИЈЕ И ИСТОРИЈА УНОСА

Version	Date	Revision Description	Partner responsible
v.01	26/06/2017	Draft version	Katarina Cvetkovic - BMU
v.02	30/06/2017	Final version	Katarina Cvetkovic - BMU

САДРЖАЈ

КОНТРОЛНИ ЛИСТ ДОКУМЕНТА.....	2
ВЕРЗИЈЕ И ИСТОРИЈА УНОСА	2
САДРЖАЈ.....	3
ТАБЕЛЕ.....	4
ГРАФИКОНИ	4
ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА	4
РЕЗИМЕ.....	5

ТАБЕЛЕ

Табела 1: Преглед прикупљених упитника	6
--	---

ГРАФИКОНИ

Графикон 1: Структура испитаних - Звање	7
Графикон 2: Структура испитаних - Научно поље у оквиру кога спроводите наставу	8
Графикон 3: Педагошко искуство наставног особља	9
Графикон 4: Број наставника којима је понуђено да предају у неким од програма континуираног образовања.....	9
Графикон 5: Приказ активних и неактивних програма	12
Графикон 6: Разлози за недовољно укључење у програме континуираног образовања	12
Графикон 7: Да ли Ваша институција нуди неку врсту подстицаја за предаваче	13
Графикон 8: Облици реализације програма.....	14
Графикон 9: Период реализације програма	15
Графикон 10: Период реализације програма	16
Графикон 11: Да ли су курсеви корисни и за редовне студенте	17
Графикон 12: Да ли планирате да реализујете нове курсеве	18
Графикон 13: Да ли бисте увели област интелектуалне својине као део студијског програма или као засебан курс.....	20
Графикон 14: Како бисте увели област интелектуалне својине.....	21
Графикон 15: Да ли Вам је потребан додатни материјал за предавања у овој области	22
Графикон 16: Да ли бисте увели област предузетништва на вашој високошколској установи	23
Графикон 17: Како бисте увели област предузетништва.....	24
Графикон 18: Да ли Вам је потребан додатни материјал за предавања у овој области	25

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

РЕЗИМЕ

Мапирање активности континуираног образовања и целоживотног учења на високошколским институцијама у Србији је један од резултата активности 4.1 Дефинисање интегративног универзитетског приступа у континуираном образовању (*Defining integrative university approach in continuing education dimension*) у оквиру Еразмус+ пројекта „Институционални оквир за развој треће мисије на универзитетима у Србији“, финансираног од стране Европске комисије.

Мапирање чији ће резултати бити приказани у овом извештају реализовано је на седам високошколских институција у Србији, међу којима су:

- Универзитет у Крагујевцу
- Универзитет у Београду
- Универзитет у Новом Саду
- Универзитет у Нишу
- Државни универзитет у Новом Пазару
- Београдски Метрополитан универзитет
- Висока техничка школа струковних студија Зрењанин

За потребе мапирања, коришћена су два *online* упитника који су развили чланови Радне групе 3 уз координацију Универзитета у Крагујевцу, и то:

- Упитник за управе високошколских институција ([Упитник#1](#))
- Упитник за професоре, сараднике и истраживаче ([Упитник#2](#))

Упитник#1 садржи сет питања за представнике управе високошколских институција везано за институционални оквир којим су регулисане активности континуираног образовања и целоживотног учења.

Упитник#2 садржи сет питања за професоре, истраживаче и сараднике на високошколским институцијама и за циљ има мапирање горепоменутих активности у које су они укључени, дефинисање обима ангажовања индивидуалних предавача као и препоруке за увођење нових облика континуираног образовања или целоживотног учења.

Упитници су дистрибуирани на свих седам високошколских институција учесница ИФ4ТМ пројекта чијим је ректорима/директору упућено и званично Позивно писмо председника Радне групе 3 за учешће у истраживању актуелне понуде и могућности континуираног образовања.

Резултати мапирања

У оквиру мапирања, прикупљено је укупно **35 Упитника#1** које су попунили представници управа факултета/универзитета, као и **705 Упитника#2** које су попунили професори, истраживачи и сарадници високошколских установа и факултета/института/департамана у њиховом саставу.

За потребе обраде прикупљених података пројектни тим Универзитета у Крагујевцу је развио одговарајуће *excel* табеле са свим резултатима мапирања, као и индивидуалне табеле за сваку од високошколских институција са одговарајућим графичким приказима добијених резултата.

Резултати статистичке и квалитативне анализе података добијених коришћењем упитника дати су у овом извештају, засебно за сваку од седам високошколских институција. На основу резултата, дат је сет препорука за унапређење области континуираног образовања, како на институционалном нивоу, тако и на нивоу самих предавача и креатора оваквих програма.

Табела 1: Преглед прикупљених упитника

	Упитник#1	Упитник#2
Универзитет у Крагујевцу	11	375
Универзитет у Београду	9	50
Универзитет у Новом Саду	7	97
Универзитет у Нишу	6	84
Државни универзитет у Новом Пазару	1	44
Висока техничка школа струковних студија Зрењанин	1	21
Београдски Метрополитан универзитет	0	34
Укупно	35	705

Универзитет Метрополитан

На Метрополитан Универзитету је упућен званични Позив за учешће у мапирању активности континуираног образовања свим ангажованих професорима.

Резултати Упитника#1

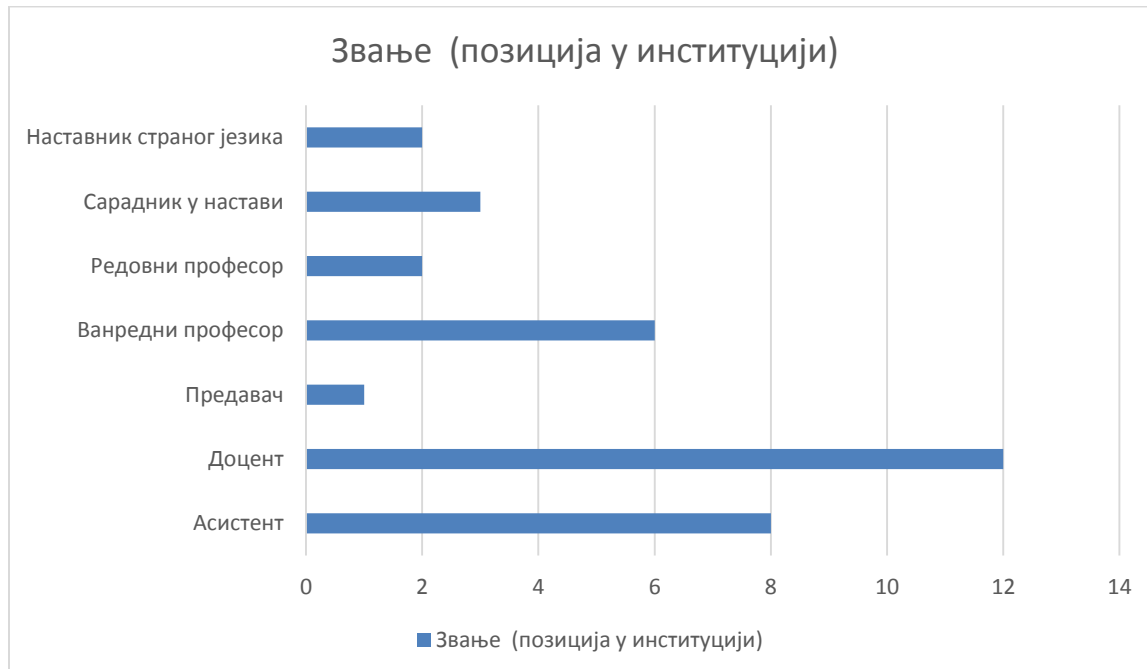
Упитник#1 је упућен руководству Универзитета Метрополитан, али како није прикупљена ни један попуњен упитник ове резултате није могуће приказати.

Резултати Упитника#2

Упитник#2 је упућен професорима, предавачима и сарадницима факултета у саставу Универзитета Метрополитан.

Прикупљено је укупно 34 упитника, чији су резултати обрађени и анализирани у наредним секцијама овог Извештаја.

На основу информација из прикупљених упитника, добијена је јасна слика о структури наставног особља које је учествовало у мапирању.

Графикон 1: Структура испитаних - Звање

Из графичког приказа обрађених података, може се видети да у структури испитаног наставног особља преовлађује број запослених са звањем доцента, док је нешто мањи број асистената и редовних и ванредних професора. Овакви резултати су и очекивани, с обзиром да су и у структури сваког од факултета ова звања најбројнија и они осликавају структуру самих факултета.

Са друге стране, број прикупљених упитника сведочи о нивоу свести о неопходности овакве врсте мапирања на факултетима Универзитета Метрополитан.

Поред структурног приказа наставног особља које је учествовало у мапирању, урађена је и структура анализа области којима се баве.

Графикон 2: Структура испитаних - Научно поље у оквиру кога спроводите наставу

Као што се може видети из графичког приказа, највећи број припада техничко-технолошким наукама (11), затим друштвено-хуманистичким (10), а остатак уметности (3) и природно-математичким наукама (3). Структура осталих мешовитих области је присутна са по 1 или два испитаника.

Што се тиче педагошког искуства, може се закључити да су процентуално мање-више равномерно распоређени у узорку за све посматране групе, 38% испитаника има до 5 година педагошког искуства, 27% има између 5 и 10 година педагошког искуства, а 35% узорка између 10 и 20 година педагошког искуства, а у узорку нису учествовале особе са преко 20 година педагошког искуства.

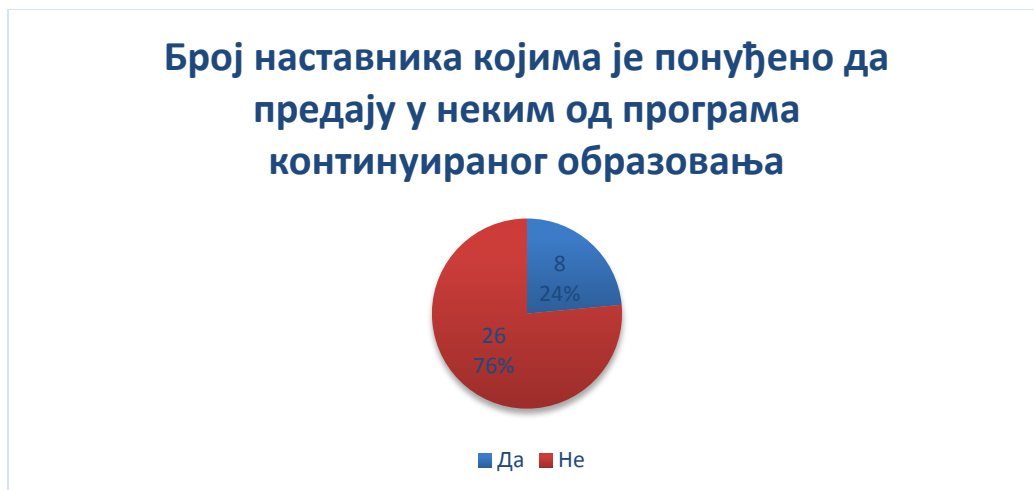

Графикон 3: Педагошко искуство наставног особља

Програми континуираног образовања

У наредним секцијама биће приказани резултати упитника који се тичу укључења наставног особља на факултетима Универзитета Метрополитан у реализацију програма континуираног образовања и садржаја истих.

Питање 4 – Да ли Вам је понуђено да предајете у било којим програмима континуираног образовања или универзитетског континуалног образовања у последњих пет година

Графикон 4: Број наставника којима је понуђено да предају у неким од програма континуираног образовања

Према подацима који су достављени од стране 34 чланова наставног особља запосленог на факултетима Универзитета Метрополитан, тек 24% њих је имало прилику да предаје у неким облицима континуираног образовања.

Забрињавајућа је чињеница да чак 76% њих (26 чланова наставног особља) није било понуђено да се укључе у реализацију оваквих програма.

Јасно је да наредни кораци факултета и њихова стратегија развоја континуираног образовања мора ићи у смеру укључења различитих профила предавача у постојеће и нове програме, како би се обогатила понуда факултета у овој области.

Ово је изазов најпре за креаторе програма, али позив професорима, истраживачима, доцентима, и слично да преузму иницијативу и буду проактивни по питању укључења у овакве програме образовања.

Оно што се из упитника не може закључити јесу разлози за овакву статистику који би могли дати јаснију слику и прецизније одредити сегменте у којима она може да се побољша.

Питање 5 - Молимо Вас да наведете називе програма на којима сте били предавач

На основу података из упитника, урађена је листа програма која је подељена по областима, са подацима о броју часова, полазника и именима предавача

Метрополитан универзитет у Београду

	Назив програма	Број часова	Број полазника	Предавач
1	Интегрисане маркетиншке комуникације	4	20	Милица Слијепчевић
2	Управљање људским ресурсима	40	10	Милица Слијепчевић
3	Модни маркетинг	12	15	Милица Слијепчевић
4	Курс енглеског језика	48	5-8	Милена Танасијевић
5	Веб дизајн 1	15	20	Младен Радић
6	Веб дизајн 2	15	30	Младен Радић
7	Дизајн и продукција веб апликација	15	30	Младен Радић
8	Дигиталне комуникације за Link Academy Group Beograd	15	15	Љубомир Лазић
9	Комуникација на пројекту	12	20	Љубомир Лазић
10	Комуницирање на интернету	12	20-100	Љубомир Лазић
11	Макроекономске перформансе транзиције пшривреде Србије	4	20	Едвард Јакопин

Од 34 мапираних чланова наставног особља, тек 8 њих је учествовало у реализацији неког програма континуалног образовања. Како је Метрополитан Универзитет још увек млад континуално ради на иновацијама, те иако је за сада само мали број професора учествовао, у плану је значајнији развој оваквих програма.

У овом случају предост је што је већина курсења који се спроводе и далје активно, чак 82% њих.

Графикон 5: Приказ активних и неактивних програма

Питање 6 – Ако нисте учествовали у програмима континуираног образовања изаберите један од разлога за то.

С обзиром да око 80% наставног особља није учествовало у реализацији програма континуираног образовања, као најчешћи разлог томе (чак 68%) наводе то што им никада нису били упућени позиви да се прикључе овим активностима.

Од осталих разлога, који су статистички мање заступљени, наводи се недостатак времена као најактуелнији, а остали посматрани су далеко мање значајни.

Графикон 6: Разлози за недовољно укључење у програме континуираног образовања

Питање 7 – Да ли Ваша институција нуди неку врсту подстицаја за предаваче који учествују у програмима континуираног образовања

Као један од разлога овако малог броја професора и истраживача који су укључени у активности континуираног образовања, може се поменути и недостатак подстицаја од стране факултета за предаваче који су на овом пољу активни.

Графикон 7: Да ли Ваша институција нуди неку врсту подстицаја за предаваче

Чак две трећине (67%) не поседује никакве информације да ли такав систем уопште постоји на Универзитету Метрополитан.

Од оних који располажу информацијама о оваквој врсти вредновања ангажмана професора као предавача на програмима 18% има сазнања да постоје подстицаји у виду увећања накнаде за рад или неких других врста стимулације, док 15% располаже информацијама да таква пракса не постоји на факултетима.

Из овога се може закључити да је питање подстицаја интерна политика Универзитета, евидентно је да треба радити на подстицају наставног особља да креира овакве програме.

Дефинисање видљиве и транспарентне политике награђивања предавача који су активни у реализацији ових програма засигурно може допринети укључењу већег броја истих.

Питање 8 – На који начин се курсеви / радионице најчешће организују?

Највећи број горе наведених програма се организује на традиционалан начин, кроз предавања „у учионици“ користећи класичне методе.

Највећи део курсева реализује се у комбинацији online и предавања у учионици (чак 42%), нешто мање (35%) реализују се само у учионици, а само 15% се реализују искључиво online.

Графикон 8: Облици реализације програма

Питање 9 - У ком периоду године се организују курсеви / радионице?

Програми континуираног образовања се у највећем броју реализују подједнако у току летњег и зимског, чак 41%. Мање су присутни курсеви који се реализују током целе године (у току зимско, летњег и ван семестра) и само у летњем семестру а најмање курсева се реализује искључиво ван семестра.

Графикон 9: Период реализације програма

Питање 10 – У ком периоду радног времена се организују курсеви / радионице?

Већина програма континуираног образовања се реализује у периоду ван радног времена и викендима, па се таква динамика намеће као најпожељнија због обавеза учесника било да су то студенти или запослени.

Графикон 10: Период реализације програма

Питање 11 – Да ли сматрате да ови курсеви могу бити корисни и за редовне студенте

Графикон 11: Да ли су курсеви корисни и за редовне студенте

Поред осталих категорија учесника (запослени, незапослени, дипломирани, истраживачи, итд.), овакав вид образовања може бити веома користан и за редовне студенте са чим се слаже и већина испитаних са факултета Универзитета Метрополитан (77%).

23% испитаника нема став о томе, а нема испитаника који мисли да овакви курсеви нису корисни и за редовне студенте.

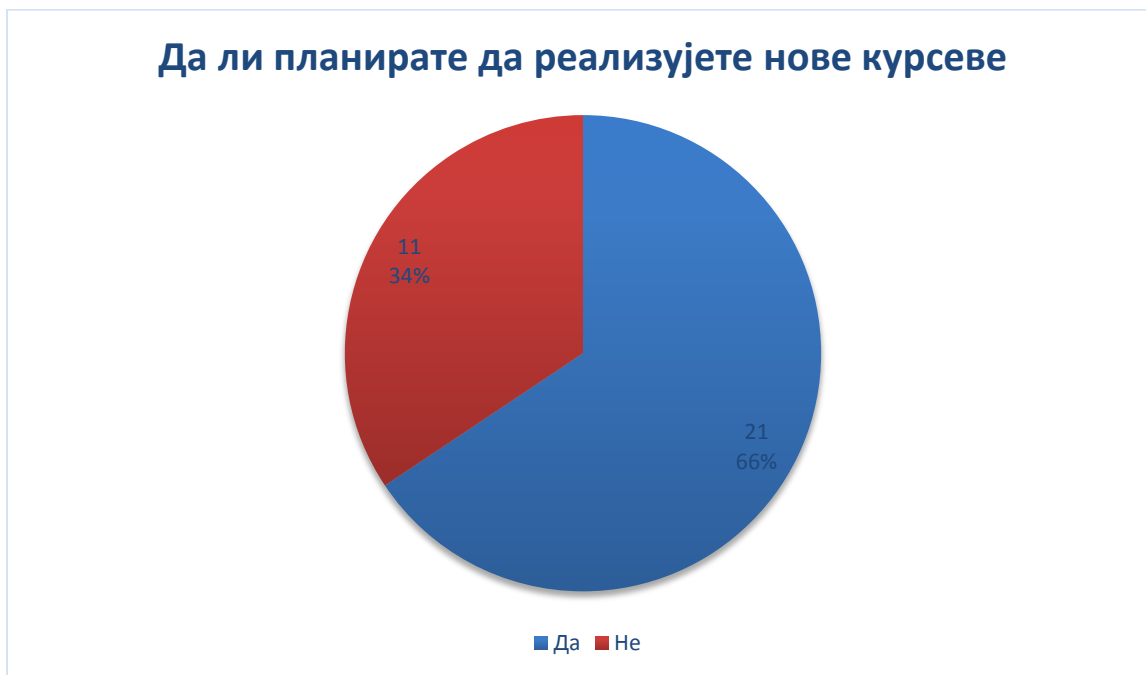
На основу овакве структуре одговора, а имајући у виду да су на упитнике одговарали чланови наставног особља различитих звања и различитог радног искуства, неки од разлога наведени у прилог томе су:

- Курсеви представљају један од начина допуне и усавршавања знања
- Додатно знање није на одмет
- Концепт континуалног учења је добар и занимљив
- Учење додатних области који се не изучавају на факултету
- Свако улагање у себе је корисно поготово ако је из области интересовања полазника курса
- Упознавање са реалним проблемима, њиховим узроцима, модалитетима решавања и проверавању предложених решења.

Негативни коментари нису изнети.

Питање 12 - Да ли планирате да реализујете нове курсеве?

Развој нових курсева у наредном периоду биће приоритет већем делу испитаних предавача (66%).

Графикон 12: Да ли планирате да реализујете нове курсеве

Више детаља о курсевима који су планирани да се реализују у наредном периоду дато је у табели испод.

Метрополитан универзитет у Београду

	Назив програма	Број часова	Број полазника	Предавач
1	Онлајн адвертајзинг за предузетнике	12	12	Петар Бојовић
2	Визуелни идентитет за предузетнике	8	12	Петар Бојовић
3	Дигитална Фотографија	8	8	Петар Бојовић
4	Основни курс ИТ безбедности	4	20	Игор Франц
5	Енглески језик струке	48	5-8	Милена Танасијевић
6	SQL за приступ релационим базама података	15	15	Светлана Цветановић
7	Пројектовање база података	15	15	Светлана Цветановић
8	Имплементација методологије шест сигма	60	20	Татјана Шибалија
9	Квалитет и мерење софтвера	30	20	Љиљана Михајловић
10	Тестирање и одржавање софтвера	30	20	Љиљана Михајловић
11	Аналитика на друштвеним мрежама			Љубомир Лазић
12	Увод у академско писање на енглеском	2	20	Данијела Љубојевић
13	C#	15	30	Ваклентина Пауновић
14	Увод у администрацију мрежних система	40	15-20	Селена Васић
15	Примењена фотографија	40	15	Иван Манчић
16	Економске перформансе конкретних области и грана прерађивачке индустрије	2-4	10-15	Едвард Јакопин
17	Структура промене у привреди Србије	2-4	10-15	Едвард Јакопин

Питање 13 – Да ли бисте увели област интелектуалне својине као део студијског програма или као засебан курс у оквиру континуираног образовања?

Графикон 13: Да ли бисте увели област интелектуалне својине као део студијског програма или као засебан курс

Према мишљењу већине област интелектуалне својине потребно је увести или као део студијског програма или пак као засебан курс у оквиру континуираног образовања, што говори о свести предавача о неопходности јачања капацитета у овој области нарочито за истраживаче и професоре који су суштински креатори интелектуалног капитала Универзитета у Крагујевцу.

Питање 14 – Како бисте увели област интелектуалне својине?

Увођење обука и курсева у области интелектуалне својине је најпожељније увести као засебан курс и оквиру континуираног образовања, према мишљењу скоро 42% испитаних.

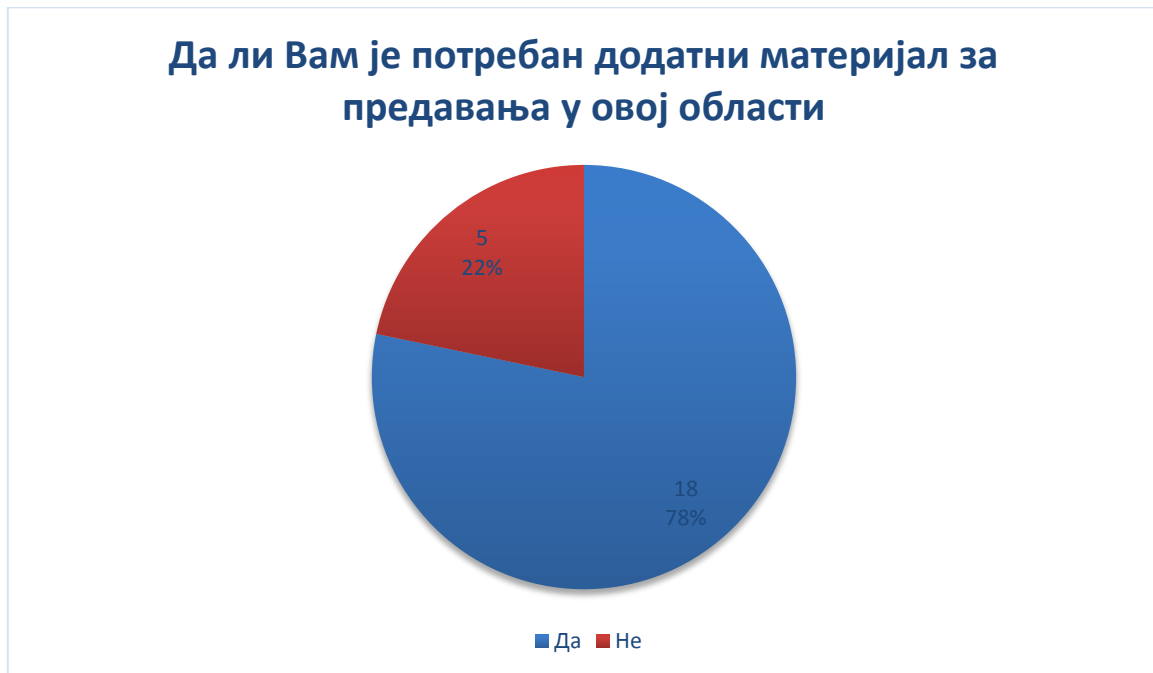
Мања је заинтересованост за увођење овог програма као дела студијског програма (око 29%) или као део постојећег курса (око 29%).

Графикон 14: Како бисте увели област интелектуалне својине

Питање 15 – Да ли Вам је потребан додатни материјал за предавања у овој области?

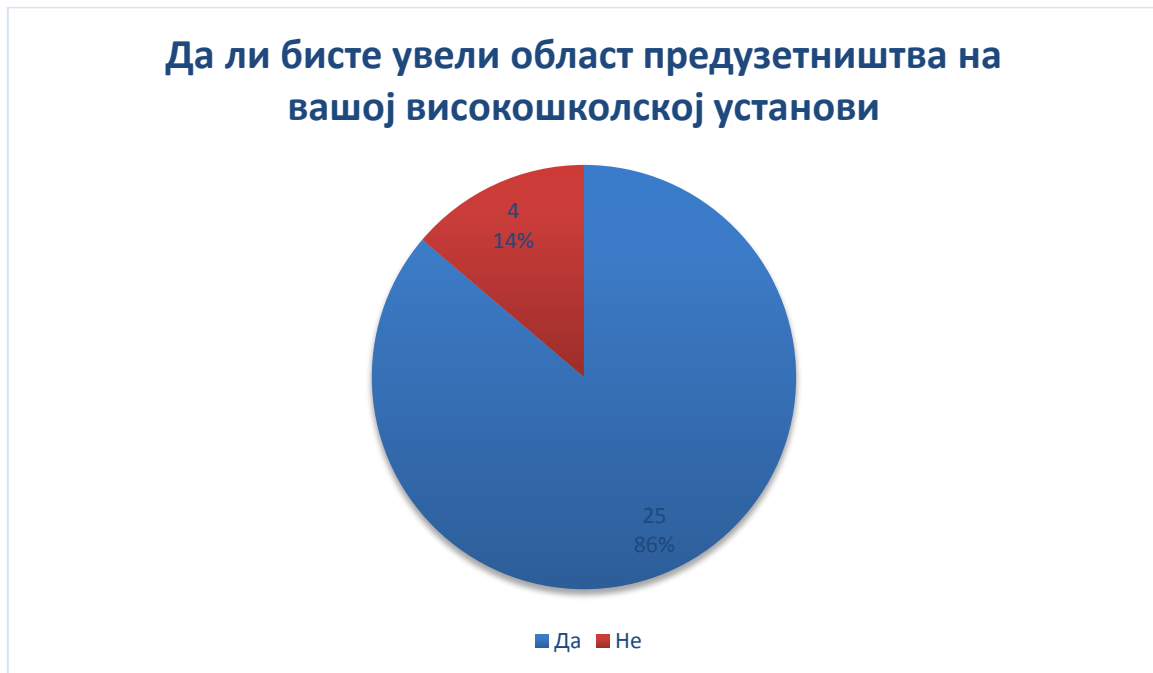

Графикон 15: Да ли Вам је потребан додатни материјал за предавања у овој области

Већина испитаних сматра да постојећи материјали који су им доступни нису довољни и не задовољавају критеријуме за квалитетну реализацију предавања, те сматрају неопходним увођење додатних материјала.

Питање 16 – Да ли бисте увели област предузетништва на вашој високошколској установи?

Графикон 16: Да ли бисте увели област предузетништва на вашој високошколској установи

На питање да ли сматрају да је потребно увести предузетништво, скоро 90% испитаника одговорило је потврдно, док су остали сматрали да није потребно или да на њиховој институцији већ постоји ова области као посебан модул, посебан предмет или као курс.

Питање 17. Како бисте увели област предузетништва?

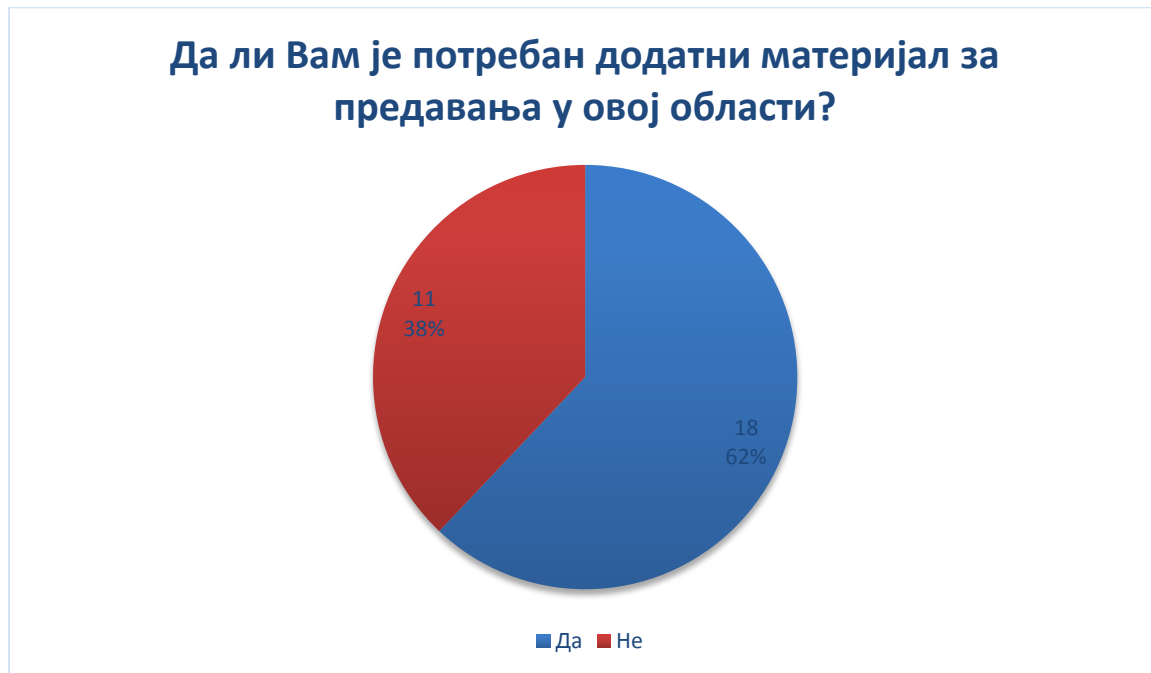

Графикон 17: Како бисте увели област предузетништва

Већина испитаних особа сматра да предузетништво треба да буде уведено као засебан курс у оквиру континуалног образовања (58%), нешто мање њих сматра да ово треба увести и као део студијског програма (34%), а само 8% сматра да треба увести као засебан курс у оквиру континуалног образовања и као део студијског програма.

Питање 18. Да ли Вам је потребан додатни материјал за предавања у овој области?

Графикон 18: Да ли Вам је потребан додатни материјал за предавања у овој области

Материјали који постоје у оквиру предмета и курсева за стицање предузетничких вештина према подацима из упитника нису довољни, имајући у виду да већина сматра да је потребно обезбедити додатне материјале за предавања.

Закључци и препоруке за Универзитет у Крагујевцу

Програми континуираног образовања

Према добијеном извештају може се закључити да структуру испитаника Универзитета Метрополитан у већини чине доценти и то углавном из техничко-технолошких и друштвено-хуманистичких научних области.

Уочено је да се 76% испитаника изјаснило да им никада није било понуђено да реализују или предају неки од програма континуалног образовања иако се исти спроводе на Универзитету Метрополитан. Похвална ствар је то што 82% програма континуалног образовања који су се реализовали су и даље активни и спроводе се, а сагледавши структуру неактивних програма закључује се да су то били курсеви специјалних намена.

Као главни разлог неукључена у програме континуалног образовања испитаници су навели то да им исто никада није било понуђено, а доста мање испитаника је навело да их недостатак времена спречава у томе. Те на основу овога се може закључити да ће се већи број курсева реализовати уколико се испитаницима понуди да самостално креирају неке нове курсеве. Испитаници углавном нису упознати са тим да ли Универзитет нуди неку врсту подстицаја за реализацију оваквих курсева.

Већина тренутно активних курсева се реализује у учионици и online. Online курсеви су у потпуности подржани системом за е-учење којим Универзитет располаже и веома је лако креирање нових курсева. Већина испитаника сматра да период реализације треба да буде ван семестра или у току семестра и то углавном ван радног времена и викендима.

Још једна позитивна ствар је што ни један испитаник не сматра да курсеви континуалног образовања нису корисни за редовне студенте.

Испитаници, чак 66% њих, су се изјаснили да планирају да реализује нове курсеве. Такође, према мишљењу већине испитаника требало би увести област интелектуалне својине и предузетништва као део студијског програма или као засебан курс, а мишљења на који начин то треба увести су уједначени. Испитаници сматрају да је потребна додатна литература за област интелектуалне својине и предузетништва.